

Dugo smo očekivali udžbenik kao što je *American Classics Revisited: A Textbook in American Literature* koji je napisala prof. Ana Kocić Stanković. Činjenica da je koleginica Kocić Stanković preuzela na sebe veoma zahtevan zadatak da odabere tekstove koji predstavljaju klasična dela američke književnosti iz dugačkog perioda od sedamnaestog veka do sredine dvadesetog veka, svedoči pre svega o njenoj stručnosti u oblasti amerikanistike, višegodišnjem iskustvu u metodici nastave američke književnosti, kulture i istorije i iznad svega posvećenosti njenim studentima na Departmanu za anglistiku, Filozofskog fakulteta u Nišu.

Na početku udžbenika, prof. Kocić Stanković postavlja veoma važna pitanja sa kojima se suočavamo svi mi koji predajemo američku književnost devetnaestog i dvadesetog veka od toga kako definisati američku književnost do pitanja koje najčešće postavljaju studenti, a to je zašto je potreban klasičan kurikulum. Prof. Kocić Stanković daje detaljno obrazložene odgovore na ova pitanja u odličnom uvodu i time otvara put za sledeća poglavlja koja se fokusiraju na predavljanje najvažnijih perioda u američkoj književnosti i književnika i književnica koji su stvarali tokom tih razdoblja. Podela udžbenika na osam poglavlja izvršno funkcioniše, jer uspeva ne samo da ponudi studentima reprezentativan sadržaj u pogledu epohe koju svako poglavlje predavlja, već i da im, kroz izabrane tekstove, dočara duh vremena koji je oblikovao književnike i književnice toga doba, a samim tim i njihova dela.

Posebno treba pohvaliti metodičnost Ane Kocić Stanković u oblikovanju svakog poglavlja čija struktura obuhvata nekoliko potpoglavlja. Uvod pruža biografije autora i informacije o istorijskoj i kulturnoj pozadini tekstova za analizu. Biografije autora, koje se često pogrešno isključuju iz udžbenika o književnosti, otkrivaju njihov značaj, uticaj kulturnog miljea i pružaju studentima uvid u celokupan opus pisaca. Time se postiže da oni ne zadrže uzak pogled zasnovan samo na odabranom tekstu, već da pojme širinu stvaralaštva svakog pisca i razloge zašto njegovo ili njeno delo pripada korpusu američke klasične književnosti. Na osnovu sopstvenog predavačkog

iskustva, smatram da su još važnija potpoglavlja koja sadrže pitanja za studente o izabranim tekstovima. Ovi delovi su pažljivo promišljeni i od velike koristi u radu u učionici koji treba da počiva pre svega na diskusiji o književnim tekstovima. Potpoglavlja koja daju smernice za dalji, samostalni rad studenta su takođe veoma korisna. Ona ohrabruju studente da nastave da čitaju predložene tekstove koji se naslanjaju na one koji su uradili na času i da se tako dodatno upoznaju sa američkom književnošću. Zahvaljujući ovim odeljcima, udžbenik dobija na kvalitetu. Očigledna je želja prof. Kocić Stanković da svojim studentima približi amerikanistiku i postara se da što više njih nastavi da napreduje u ovoj oblasti.

Prof. Kocić Stanković vešto povezuje klasične sa savremenim američkim autorima kao što su Vilijem Fokner i Toni Morison. Ovaj briljantan potez uključivanja dva nobelovca u korpus tekstova kojim dominiraju oni iz 19. veka, otkriva da savremena američka književnost počiva na konceptima američkog sna, granice, slobode, manifestu sudbine, a u isto vreme ih i preispituje i podrivaju. Prof. Kocić Stanković se bavi ovim ključnim konceptima u svim poglavljima, tako da oni postaju nit koja ih povezuje. Ona veoma sistematično ilustruje u svojim komentarima o tekstovima autora različitog rasnog, etničkog i klasnog porekla, kako su se ti koncepti menjali tokom vremena. Izuzetan naučni doprinos prof. Kocić Stanković je to što je od samog početka uključila u udžbenik glasove američkih starosedelaca i etničkih manjina koji su dugo bili marginalizovani i smatralo se da ne pripadaju kanonu američke književnosti. Tekstovi ovih književnika i književnica reflektuju njihov kritičan stav prema dominantnim narativima u američkoj književnosti koji naglašava i prof. Kocić Stanković u analizi tekstova, pitanjima i smernicama za studente.

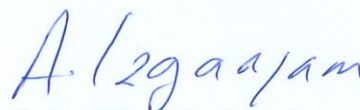
Prof. Kocić Stanković je prišla pisanju udžbenika veoma odgovorno i nadasve stručno što se vidi u njenom poštovanju kodeksa akademske časti. Svi izvori su dosledno citirani, nije korišćen nijedan tekst za koji postoje autorska prava i koji nije dozvoljeno koristiti. U vreme kada se toliko često krše autorska i intelektualna prava, udžbenik prof. Kocić Stanković služi kao izuzetan primer akademske prakse.

Moram istaći i odličnu bibliografiju datu na kraju udžbenika sa zavidnim brojem citiranih knjiga iz oblasti američke istorije, kulture i književnosti i metodike nastave iz ovih oblasti. Ona je pravi rudnik znanja koje je prof. Kocić Stanković godinama prikupljala da bi ga podelila sa studentima i stručnom javnošću.

Udžbenik koji je u svakom svom aspektu impresivan, potvrđuje veliku stručnost i iskustvo koje prof. Kocić Stanković poseduje i koje je upotrebila u pisanju. Ne sumnjam da će se ovaj udžbenik često koristiti u nastavi američke istorije, kulture i književnosti u celoj našoj zemlji, na svim katedrama za anglistiku, jer je zaista jedinstven po širokom spektru dela koja su njime obuhvaćena, kao i po vrhunskom poznavanju korpusa i naučnih radova o njemu koje je prof. Kocić Stanković pokazala.

U Novom Sadu

23.09. 2024.

Prof. dr Aleksandra Izgarjan